

CASSATIE IN STRAFZAKEN

CASSATIE IN STRAFZAKEN

Willy VAN EECKHOUTTE
Jan GHYSELS
(eds.)

Met bijdragen van:
Marc DE SWAEF
Tom DECAIGNY
Philip TRAEST
Hans VAN BAVEL
Willy VAN EECKHOUTTE
Steven VAN OVERBEKE
Filip VAN VOLSEM
Johan VERBIST

 intersentia

Antwerpen – Cambridge

Cassatie in strafzaken
Willy van Eeckhoutte en Jan Ghysels (eds.)

© 2014 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

ISBN 978-94-000-0462-7
D/2014/7849/44
NUR 824

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

WOORD VOORAF

Het voorliggende boek is gestart als een verslagboek van de studiedag die onder dezelfde naam 'Cassatie in strafzaken' door GhyBo werd georganiseerd. De kwaliteit van de sprekers en hun bijdragen en vooral hun goede onderlinge samenwerking heeft gemaakt dat het boek meer geworden is dan een verslagboek. Terecht noemt prof. Willy van Eeckhoutte, Stafhouder van de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie, het een handboek. De verschillende bijdragen dienden zich spontaan aan als hoofdstukken van een boek met een grotere samenhang dan enkel het onderwerp. De uitgever heeft dat onmiddellijk ingezien en de tekst doorlopend genummerd, zodat de eenheid van het werk nog meer wordt benadrukt.

In het Nederlandse taalgebied van de Belgische rechtsleer was er een leemte wat dit onderwerp betreft. Samen met de vaststelling van deze leemte was er ook de vraag om advocaten bijkomend te scholen, zodat iedere advocaat die in strafzaken in cassatie optreedt, de noodzakelijke filterfunctie zou kunnen waarmaken. Dat was voor ons genoeg aanleiding om een programma uit te werken en een studiedag op te zetten. Onze bijzondere dank gaat uit naar Mr. Johan Verbist, prof. Philip Traest en Mr. Hans Van Bavel voor hun spontane en enthousiaste inbreng in de opbouw van het programma.

Stafhouder Willy van Eeckhoutte heeft de studiedag niet enkel voorgezeten en in goede banen geleid, hij heeft met de hem zo kenmerkende humor de studiedag ook geanimeerd.

Procureur-generaal Krings heeft er al op gewezen dat de advocaten die optreden in cassatie, (door de filterfunctie) indirect betrokken zijn bij de werking van het Hof zelf.¹ Het is duidelijk de bedoeling van de wetgever om de toegang tot de cassatierechter in strafzaken zo breed mogelijk open te laten door niets te wijzigen aan de regel dat iedere advocaat die dat wenst, voor het Hof van Cassatie in strafzaken kan optreden. De wetgever wil wel de advocaten responsabiliseren in hun optreden voor het Hof en daar is op zich niets tegen. In het Parlement is ook gewezen op de grote complementariteit tussen het werk van het Hof van Cassatie en de Balie van Cassatie.² Met procureur-generaal Krings kan dan ook gesteld worden dat voor alle aspecten van de cassatiefunctie geldt dat het teamwork is.³

¹ E. KRINGS, "Waarom een Balie van Cassatie?" in *Liber Amicorum Jozef Van Den Heuvel*, Antwerpen, Kluwer, 1999, (61) 68.

² *Parl.St.* Kamer 2000-01, nr. 0913/001, 4.

³ E. KRINGS, *o.c.*, 67.

Bij de totstandkoming van dit boek was er alvast echt teamwork van het Hof van Cassatie (raadsheer Filip Van Volsem), het Parket-Generaal bij het Hof van Cassatie (em. Eerste advocaat-generaal Marc De Swaef), de Balie van Cassatie (Stafhouders Willy van Eeckhoutte en Johan Verbist), de magistratuur (raadsheer Steven Van Overbeke), de Balie (mrs. Tom Decaigny, Jan Ghysels (Janson-Baugniet), Hans Van Bavel (Stibbe) en Philip Traest (OmegaLaw)) en de universiteiten (Tom Decaigny (VUBrussel), Jan Ghysels, Philip Traest en Willy van Eeckhoutte (UGent)). Dit teamwork heeft een evenwichtig geheel opgeleverd.

In een eerste hoofdstuk behandelt mr. Hans Van Bavel (Stibbe) de ontvankelijkheid van de voorziening in cassatie. Daarbij staat hij eerst stil bij de vraag welke beslissingen met een cassatieberoep kunnen worden bestreden. Vervolgens onderzoekt hij wie het cassatieberoep kan instellen. Om een ontvankelijk cassatieberoep in te stellen, gelden er natuurlijk ook termijnen. De cassatieprocedure is uit zijn aard wat formalistischer; daarom wordt dit hoofdstuk afgesloten met de vormvoorwaarden die gelden voor het cassatieberoep.

De bijdrage van Mr. Van Bavel is voor de rechtspracticus een veilige leidraad om een cassatievoorziening in te stellen. Ze is voor de cassatierechter een goed beoordelingskader voor de ontvankelijkheid van de voorzieningen.

In het tweede hoofdstuk gaat raadsheer Steven Van Overbeke in op het bijzonder en technisch leerstuk van de afstand van het cassatieberoep. Dat leerstuk is technisch omdat de afstand niet enkel gebeurt om te berusten in de bestreden beslissing. Hoe tegenstrijdig dat op het eerste gezicht mag lijken, dikwijls is het doel van de afstand juist om het rechtsmiddel van de cassatie naar de toekomst toe veilig te stellen. De auteur onderzoekt dan ook de verschillende redenen waarom men afstand zou kunnen doen. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de mogelijkheid dat ook wie afstand doet, zich kan vergissen. Vervolgens legt de heer Van Overbeke uit wie afstand kan doen en hoe afstand kan worden gedaan. Daarbij wordt ingegaan op het voor de advocaten delicate leerstuk van de vereiste van een (bijzondere) volmacht. Tot slot wordt nagegaan wat de gevolgen zijn van de afstand van een cassatieberoep.

Stafhouder Johan Verbist en prof. Mr. Philip Traest nemen in het derde hoofdstuk het formuleren van cassatiemiddelen in strafzaken voor hun rekening. De auteurs geven een systematisch overzicht van de gronden tot cassatie in vijf groepen. Het is een omstandige checklist voor advocaten om op gemotiveerde wijze na te gaan of er een grond tot cassatie is. Voor magistraten is deze checklist een echte preventielijst. Ze hebben hun bijdrage ook doorspekt met treffende voorbeelden, wat de praktijkrelevantie van de tekst substantieel verhoogt. Deze bijdrage maakt meteen duidelijk hoe men in de praktijk tewerk gaat bij het onderzoek van het dossier naar mogelijke cassatiemiddelen die kans op slagen maken.

Eerst worden een aantal formele onwettigheden onderzocht in verband met de samenstelling van de zetel, het proces-verbaal van de terechtzitting, het adieren van de rechter en de rechterlijke bevoegdheid.

In een tweede deel van dit hoofdstuk komen de onregelmatigheden eigen aan de vaststelling van de feiten aan bod. Daarbij komen belangrijke beginselen aan bod, zoals het beschikkingsbeginsel, het recht op tegenspraak en de rechten van de verdediging. Tevens worden de onregelmatigheden inzake het bewijs onderzocht.

Het derde onderdeel betreft de onjuiste toepassing van de wet.

Het vierde onderdeel behandelt de intrinsieke onwettigheid van de beslissing. Daarmee wordt de onwettigheid bedoeld die ontstaat nadat de rechter de feiten correct geselecteerd en gepast gekwalificeerd heeft, maar daaraan niet het gevolg verbindt dat de wetgever gewild heeft.

Het vijfde en laatste onderdeel betreft de onregelmatigheden inzake de motivering: het ontbreken van motieven, tegenstrijdige motieven, dubbelzinnige motieven, het niet beantwoorden van conclusies en het schenden van bijzondere motiveringsverplichtingen.

Weinigen zijn meer vertrouwd met de opdracht en de werking van het Parket-Generaal bij het Hof van Cassatie dan em. Eerste advocaat-generaal Marc De Swaef. Deze beminnelijke magistraat heeft zijn praktijk steeds gecombineerd met wetenschappelijk werk. Het verwondert dan ook niet dat hij recent voor zijn ‘magistrale’ carrière een imposant liber amicorum aangeboden kreeg.⁴

De bijdrage van de heer De Swaef vormt het vierde hoofdstuk van dit boek. De Swaef begint met de positie van het Parket bij het Hof van Cassatie uit te leggen. Vervolgens gaat hij dieper in op de adviesfunctie van dat Openbaar Ministerie. Aansluitend onderzoekt hij de cassatievoorziening door het Openbaar Ministerie zelf. Het cassatieberoep in het belang van de wet is een leerstuk dat in de praktijk vaak onderkend wordt. Het is goed dat het belang daarvan hier uiteengezet wordt. De auteur gaat ook in op het cassatieberoep dat op bevel van de minister van Justitie wordt ingesteld. Tot slot wordt nog een bijzondere rechtspleging voor het Hof van Cassatie nader besproken: de verwijzing van de ene rechtbank naar de andere.

In een zeer omstandige en indrukwekkende bijdrage, die het vijfde hoofdstuk van het boek uitmaakt, gaat raadsheer Filip Van Volsem van het Hof van Cassatie in op de beoordeling van het cassatieberoep in strafzaken door het Hof. Daarbij wordt telkens geanticipeerd op te verwachten wetswijzigingen.

In de eerste plaats staat de auteur stil bij de gevolgen van het cassatieberoep. Dan wordt dieper ingegaan op de ambtshalve controle door het Hof. Vervolgens worden de verschillende mogelijke beslissingen van het Hof geanalyseerd: geen

⁴ *Amicus Curiae. Liber Amicorum Marc De Swaef*, Antwerpen, Intersentia, 2013.

uitspraak over het cassatieberoep, de verwerking ervan en de cassatie. De auteur gaat dan in op de omvang van de cassatie, op strafvlak en op burgerrechtelijk vlak. In geval van cassatie doen zich twee mogelijkheden voor, die tot slot worden behandeld: de verwijzing na cassatie en de cassatie zonder verwijzing.

In het zesde hoofdstuk onderzoekt prof. Tom Decaigny de gevolgen van een arrest van het Hof van Cassatie en de relatie met de andere hoge rechtscolleges. De heren Van Volsem en Decaigny hebben overlappingen in hun teksten tot een minimum herleid.

In een eerste onderdeel bestudeert prof. Decaigny de gevolgen van een caserend arrest voor de verwijzingsrechter.

In een tweede onderdeel gaat de auteur na wat er nog kan ondernomen worden na een arrest van het Hof van Cassatie. Daarbij komen achtereenvolgens aan bod: de intrekking, de uitlegging, de verbetering en de aanvulling en de heropening van de rechtspleging op basis van de rechtspraak van het Hof Mensenrechten.

In een derde onderdeel wordt de prejudiciële vraagstelling in strafzaken onderzocht. De techniek van de prejudiciële vraagstelling is eerder op een andere studiedag van GhyBo onderzocht.⁵ Er is natuurlijk eerst de prejudiciële vraagstelling aan het Grondwettelijk Hof. Verder kunnen in strafzaken ook prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van belang zijn.

In het zevende en laatste hoofdstuk gaat Stafhouder Johan Verbist in op de op til zijnde hervormingen van de cassatieprocedure in strafzaken.

Wij nemen ons alvast voor om dit werk up-to-date te houden en wanneer dat nodig is een nieuwe uitgave te verzorgen.

Prof. Dr. Willy VAN EECKHOUTTE (UGent)
Stafhouder van de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie

Mr. Jan GHYSELS (UGent)
Advocaat-vennoot Janson-Baugniet
Plaatsvervangend raadsheer in het Hof van Beroep te Brussel

⁵ J. GHYSELS en B. VANLERBERGHE, *Prejudiciële vragen, de techniek in kaart gebracht*, Antwerpen, Intersentia, 2013.

INHOUD

Woord vooraf..... v

Inleiding – Een handboek net op tijd

Willy VAN EECKHOUTTE..... 1

Hoofdstuk 1. Ontvankelijkheid van de voorziening in cassatie

Hans VAN BAVEL 5

- I. Beslissingen die door middel van een cassatieberoep kunnen worden bestreden 5
 - A. Rechterlijke uitspraken 5
 - B. De rechterlijke uitspraak dient in laatste aanleg te zijn geweest..... 7
 - C. Geen tweede cassatieberoep tegen dezelfde beslissing: “*Pourvoi sur pourvoi ne vaut*” 8
 - D. Beslissingen inzake voorlopige hechtenis 10
 - E. Tegen een aantal beslissingen van de Hoge Commissie voor de Bescherming van de Maatschappij en van de strafuitvoeringsrechtbank is geen cassatieberoep mogelijk 10
- II. Wie kan cassatieberoep instellen?..... 11
 - A. Hoedanigheid: partij in het geding 11
 - B. Bekwaamheid 13
 - C. Belang 13
 - D. Beslissingen van de strafuitvoeringsrechtbank en van de Hoge Commissie voor de Bescherming van de Maatschappij..... 14
- III. Termijn om cassatieberoep in te stellen 15
 - A. Cassatieberoep tegen eindbeslissingen..... 15
 - 1. Eindbeslissingen op tegenspraak..... 15
 - 2. Eindbeslissingen bij verstek..... 16
 - B. Cassatieberoep tegen beslissingen die geen eindbeslissingen zijn.. 17
 - C. Toepassing van deze principes in de diverse stadia van de strafprocedure..... 20
 - 1. De onderzoeksfase..... 20
 - a. Het opsporingsonderzoek..... 20
 - 1° De procureur des Konings 20
 - 2° De kamer van inbeschuldigingstelling..... 20
 - b. Het gerechtelijk onderzoek..... 21

1°	Onderzoeksrechter	21
2°	Kamer van inbeschuldigingstelling	22
2.	De fase van de regeling van de rechtspleging	23
a.	Raadkamer	23
b.	De kamer van inbeschuldigingstelling	27
1°	In geval van bevoegdheidsbetwisting	27
2°	Arresten met toepassing van artikel 135 Sv.	28
3°	Arresten met toepassing van artikel 235bis Sv. ...	30
3.	De vonnisfase	31
a.	Uitspraak over de strafvordering	33
b.	Uitspraak over de burgerlijke vordering	34
IV.	Vormvoorwaarden voor het cassatieberoep	37
A.	Verklaring ter griffie	37
B.	Verplichte betekening	40
C.	Incidenteel cassatieberoep	41
D.	Taal	41

Hoofdstuk 2. Afstand van het cassatieberoep

	Steven VAN OVERBEKE	43
I.	Afstand van cassatieberoep: wat?	43
II.	Afstand van cassatieberoep: waarom?	44
A.	Afstand met berusting: als men wil afzien van het rechtsmiddel ..	45
B.	Afstand zonder berusting: als men het rechtsmiddel wil vrijwaren	46
1.	Het uitgangspunt: een onontvankelijk cassatieberoep en het verbod van een tweede voorziening (“ <i>pourvoi sur pourvoi ne vaut</i> ”)	46
2.	Afstand die op dwaling berust	51
3.	Slotsom: een verwittigd man	57
III.	Afstand van cassatieberoep: hoe?	57
A.	Algemeen	57
B.	Wie kan afstand doen?	58
C.	De akte van afstand – vorm en inhoud.	60
D.	Een bijzondere volmacht: soms wel en soms niet.	62
IV.	Afstand van cassatieberoep: gevolgen	64

Hoofdstuk 3. Cassatiemiddelen in strafzaken

	Johan VERBIST en Philip TRAEST	69
	Inleiding	69
A.	De materiële vergissing	71
B.	De gronden tot cassatie	72

I.	De formele onwettigheid van de gerechtelijke akte bekritiseerd voor het Hof	73
A.	De zetel is onvolledig	73
B.	De zetel werd op onregelmatige wijze aangevuld	75
C.	De zetel is onregelmatig samengesteld	75
1.	Ingevolge een cumul van functies	75
2.	Omdat de rechters die het vonnis hebben gewezen, niet alle zittingen over de zaak bijgewoond hebben	76
D.	De regelmatigheid van de procedure blijkt niet uit het proces-verbaal van de terechtzitting	78
E.	De rechter is niet regelmatig geadieerd.	79
F.	De rechter begaat machtoverschrijding of is onbevoegd	81
II.	De onregelmatigheid eigen aan de vaststelling van de feiten	85
A.	Het beschikkingsbeginsel.	86
B.	Het beginsel van de tegenspraak en van de eerbiediging van het recht van verdediging	90
C.	De regels inzake het bewijs	94
D.	De bewijskracht van akten.	99
III.	De onjuiste toepassing van de wet	100
IV.	De intrinsieke onwettigheid van de bestreden beslissing.	104
V.	De controle van de motivering	106
A.	Het ontbreken van motieven	107
B.	De tegenstrijdige motieven.	109
C.	Dubbelzinnige motieven.	110
D.	Het niet beantwoorden van conclusies.	111
1.	De formele grenzen aan de verplichting om op de conclusies te antwoorden.	111
2.	De materiële grenzen aan de verplichting om op de conclusies te antwoorden.	113
a.	<i>Eerste element</i> : een feit of een akte aangevoerd als bewijs	114
b.	<i>Tweede element</i> : een juridische redenering	115
c.	<i>Derde element</i> : een juridische redenering die een invloed kan hebben op de oplossing van het geschil ..	116
d.	Wat nu met de <i>motivering door verwijzing</i> ?	117
E.	De bijzondere motiveringsverplichting	118
1.	De straffoemeting	118
2.	De opschorting en het uitstel	121
3.	De werkstraf	121

Hoofdstuk 4. Cassatie en het Openbaar Ministerie

Marc DE SWAEF	123
I. Inleiding. Het parket bij het Hof van Cassatie.....	123
II. Het advies van het Openbaar Ministerie bij het Hof van Cassatie.....	124
III. De cassatievoorziening door het Openbaar Ministerie bij de straf- gerechten	127
IV. Het cassatieberoep in het belang van de wet	129
V. Het cassatieberoep op bevel van de minister van Justitie.....	131
VI. De verwijzing van de ene rechtbank naar de andere.....	133
VII. Ter afronding	138

Hoofdstuk 5. Beoordeling van het cassatieberoep in strafzaken

Filip VAN VOLSEM	141
I. Inleiding.....	141
A. Afbakening.....	141
B. De tweede kamer van het hof van cassatie: samenstelling	142
1. Heersend recht	142
2. Te verwachten wetswijziging: de alleenbeslissende afdelingsvoorzitter of raadsheer.....	144
C. Opdracht.....	144
1. Heersend recht	144
2. Te verwachten wetswijziging: geen fundamentele wijziging	146
II. De gevolgen van het cassatieberoep.....	146
A. De schorsende kracht van het cassatieberoep.....	146
1. Heersend recht	146
2. Te verwachten wetswijziging: geen fundamentele wijziging	148
B. Een bijzonder aspect: de verjaring van de strafvordering.....	149
C. De devolutieve werking van het cassatieberoep.....	150
III. De door het Hof van Cassatie uitgeoefende ambtshalve controle	153
A. Algemeen	153
B. Algemene voorwaarden	154
C. Geen ambtshalve toezicht op de beslissingen op de burgerlijke rechtsvordering	154
D. Wel ambtshalve toezicht op de beslissingen op de strafvordering	156
E. Het ambtshalve onderzoek en de veroordeling tot de kosten.....	157
F. Het ambtshalve onderzoek en de burgerrechtelijke aansprakelijkheid	158
G. Weerslag in het arrest	158
H. Welke zijn de ambtshalve middelen?.....	159
I. Te verwachten wetswijziging: geen wijziging	159

IV.	Beslissingen: geen uitspraak over het cassatieberoep	160
	A. Algemeen	160
	B. Vrijheidsberoving	161
	C. Overlijden van de eiser	162
	D. Verval van de strafvordering ingevolge transactie	163
	E. Andere gevallen	163
	F. Te verwachten wetwijziging: geen fundamentele wijziging	164
V.	Beslissing: verwerping van het cassatieberoep	164
	A. Verwerping van een niet-ontvankelijk cassatieberoep	164
	B. Verwerping van een ontvankelijk cassatieberoep	165
	C. Verwerping van het cassatieberoep en de veroordeling tot de kosten	165
	1. Heersend recht	165
	2. Te verwachten wetwijziging	166
	D. Vordering wegens tergend en roekeloos cassatieberoep	166
VI.	Cassatie	167
	A. Algemeen	167
	1. Heersend recht	167
	2. Te verwachten wetwijziging: geen fundamentele wijziging	167
	B. De kosten	168
	1. Heersend recht	168
	2. Te verwachten wetwijziging: gelijkschakeling met de civiele procedure	169
	C. Bindendverklaring	169
VII.	De omvang van de cassatie met betrekking tot de beslissing op de strafvordering	170
	A. Algemeen	170
	B. Het principe van de volledige cassatie en de nuancering van dit principe	170
	1. Principe: volledige cassatie	170
	2. Nuancering met betrekking tot bijkomende straffen of maatregelen	170
	3. Het cassatiearrest van 8 februari 2000	172
	C. De gedeeltelijke cassatie	175
	D. Een beperkt cassatieberoep	178
	E. De (volledige) cassatie ingevolge het verband tussen verschillende dicta in één uitspraak	179
	F. De beschikkingen met betrekking tot de burgerrechtelijk aansprakelijke partij	181
	G. Uitbreiding van de cassatie tot voorafgaande akten	182
	1. Heersend recht	182
	2. Te verwachten wetwijziging: geen fundamentele wijziging	185
	H. Uitbreiding van de cassatie tot wat volgt	185

VIII. De omvang van de cassatie met betrekking tot de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering.....	188
A. Algemeen	188
1. Heersend recht	188
2. Te verwachten wetwijziging: geen wijziging	189
B. In geval van cassatieberoep van het Openbaar Ministerie	189
1. Principe: geen uitbreiding	189
2. Uitzondering: wel uitbreiding.....	189
3. Bijzonder geval: uitbreiding ingeval de rechter zich ten onrechte (on)bevoegd verklaart	190
4. Bijzonder geval: uitbreiding tot de beslissing met betrekking tot de burgerrechtelijk aansprakelijke partij....	190
C. In geval van cassatieberoep van de beklaagde	191
1. Algemeen	191
2. Invloed van het cassatiearrest van 8 februari 2000.....	192
3. Uitbreiding in geval van cassatie met betrekking tot de (on)ontvankelijkheid van een rechtsmiddel	192
4. Uitbreiding tot de beslissing met betrekking tot de burgerrechtelijk aansprakelijke partij.....	192
5. Geen of wel uitbreiding naargelang de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering niet of wel voortvloeit uit de gecasseerde beslissing op de strafvordering	193
6. Uitbreiding van de cassatie van de beslissing op de herstellvordering tot de beslissing over de dwangsom	193
7. Uitbreiding van de cassatie van de beslissing op de strafvordering tot beslissingen over de burgerlijke rechtsvordering van de beklaagde tegenover medebeklaagden of hun burgerrechtelijk aansprakelijke partijen en gelijkaardige gevallen	193
8. Niet-definitieve beslissingen	194
9. Uitbreiding van de cassatie van de beslissing op de strafvordering tot beslissingen op de burgerlijke rechtsvordering van de beklaagde tegenover medebeklaagden of hun burgerrechtelijk aansprakelijke partijen	195
10. Uitbreiding van de cassatie van de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering tot eindbeslissingen op de burgerlijke rechtsvordering van de beklaagde tegenover medebeklaagden of hun burgerrechtelijk aansprakelijke partijen	195
11. Uitbreiding van de cassatie van de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering tot eindbeslissingen op de burgerlijke rechtsvordering van andere partijen	196

12.	Uitbreiding van de cassatie van de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering tot niet-definitieve beslissingen op de burgerlijke rechtsvordering van andere partijen	197
13.	Uitbreiding van de cassatie van de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering tot de beslissing met betrekking tot de burgerrechtelijk aansprakelijke partij....	197
14.	Uitbreiding van de cassatie van de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering tot de beslissing met betrekking tot de tussengekomen partij	197
15.	Uitbreiding van de cassatie van de veroordeling van de beklaagde tot beslissingen met betrekking tot het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds (GMWF).....	199
16.	Geen of wel uitbreiding in geval van cassatie op strafgebied wegens verjaring van de strafvordering of gelijkaardige gevallen	199
D.	In geval van cassatieberoep van de burgerrechtelijk aansprakelijke partij.	200
1.	Uitbreiding van de cassatie van de veroordeling tot de kosten en de geldboete tot de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering.	200
2.	Uitbreiding van de cassatie van de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering tot andere beslissingen.....	201
E.	In geval van cassatieberoep van de burgerlijke partij.....	201
1.	Algemeen	201
2.	Uitzondering: onbevoegdheid en daarmee gelijk te stellen gevallen.....	202
3.	Uitzondering: cassatieberoep tegen een arrest van buitenvervolginstelling.....	202
4.	Definitieve beslissingen	202
5.	Niet-definitieve beslissingen.....	203
6.	Andere gevallen	204
F.	In geval van cassatieberoep van de tussengekomen partij	205
1.	(Geen) uitbreiding bij cassatie van de veroordeling van de tussengekomen partij tot de veroordeling van de beklaagde	205
2.	Uitbreiding bij cassatie van de veroordeling van de tussengekomen partij op de rechtsvordering van een burgerlijke partij tot die van anderen.....	206
3.	Uitbreiding van de cassatie van de niet-ontvankelijkheid van de tussenkomst van het GMWF tot de beslissing over de vordering van de getroffen en tegen het GMWF.....	207
4.	Andere uitbreidingen	207

G.	Uitbreiding van de cassatie tot gevolgbeslissingen en uitsluiting van bepaalde beslissingen van de cassatie	208
1.	Uitbreiding van de cassatie: algemeen	208
2.	Uitbreiding van de cassatie tot gevolgbeslissingen: algemeen	208
3.	Uitbreiding van de cassatie tot gevolgbeslissingen: toepassingsgevallen	209
4.	Uitsluiting van bepaalde beslissingen van de cassatie: algemeen	210
5.	Uitsluiting van bepaalde beslissingen van de cassatie: bij verdeling van aansprakelijkheid	210
IX.	Verwijzing na cassatie	212
A.	Algemeen	212
B.	De verwijzingsrechter	213
C.	Te verwachten wetswijziging: vereenvoudiging	215
X.	Cassatie zonder verwijzing	215
A.	Algemeen	215
B.	Gehele cassatie zonder verwijzing	217
C.	Gedeeltelijke cassatie zonder verwijzing: weglating van een bijkomende straf of maatregel	219
D.	Gedeeltelijke cassatie zonder verwijzing: behoud van een straf of maatregel, die evenwel wordt ingekort of deels wordt weggelaten	221

Hoofdstuk 6. De gevolgen van een arrest van het Hof van Cassatie en de relatie tot andere hoge rechtscolleges

	Tom DECAIGNY	225
I.	Gevolgen van een cassatiearrest	225
A.	Inleiding	225
B.	De bevoegdheid van de verwijzingsrechter	226
C.	De rechtsmacht van de verwijzingsrechter	229
1.	Algemeen: rechtsmacht <i>cf.</i> draagwijdte middel dat tot vernietiging leidt	229
2.	Uitbreiding van de verwijzing en de rechtsmacht van de verwijzingsrechter	231
3.	Rechtsmacht van de ‘verwijzingsrechter’ na cassatie zonder verwijzing	234
D.	De <i>beoordelvrijheid</i> van de verwijzingsrechter	235
E.	Enkele bijzondere situaties voor de verwijzingsrechter	238
1.	Cassatie en voorlopige hechtenis	238
2.	Verwijzing beperkt tot de burgerlijke vordering na strafrechtelijke vrijspraak	244

3.	Cassatie en assisenprocedure	245
II.	Rechtsmiddelen tegen arresten van het Hof van Cassatie	249
A.	Algemeen	249
B.	Heropening van de rechtspleging op basis van rechtspraak van het EHRM.....	251
III.	Prejudiciële vragen	261
A.	Prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof	262
B.	Prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie	271

Hoofdstuk 7. Op til zijnde hervormingen van de cassatieprocedure in strafzaken

	Johan VERBIST	277
	Inleiding.....	277
I.	Wordingsgeschiedenis van het wetsontwerp met betrekking tot de rechtspleging voor het Hof van Cassatie in strafzaken.....	278
II.	Doelstellingen	279
III.	Krachtlijnen van de hervorming.....	280
IV.	Bespreking van de belangrijkste hervormingen in het Wetboek van Strafvordering	281
A.	Verplichte tussenkomst van een advocaat	282
B.	Verplichte betekening van het cassatieberoep	285
C.	Het toekomen ter griffie van het Hof van Cassatie van een memorie met middelen.....	286
D.	Termijnen en vormvoorschriften	286
1.	Het cassatieberoep.....	286
2.	De memories	288
E.	Het verdere verloop van de procedure	290
F.	Vereenvoudigde procedure van verwerping	290
V.	Wat werd niet opgenomen in de finale tekst van het wetsvoorstel?.....	291
VI.	De ambtshalve aangevoerde cassatiemiddelen	293
VII.	De inwerkingtreding	294

